

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Коста Андреев Гъров,
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор”
в област на висше образование: *1. Педагогически науки*
професионално направление: *1.3. Педагогика на обучението по ...*
докторска програма *Методика на обучението по информационни технологии*

Автор: Деница Ангелова Шаркова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Обучение по математика, информатика и информационни технологии” на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”

Тема: „Приложение на облачни технологии в обучението”

Научни ръководители: професор д-р Коста Андреев Гъров и доц. д-р Иван Илиев Шотлеков от Факултета по математика и информатика на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”

Настоящото становище е написано въз основа на заповед № Р33-6080 от 15.12.2017 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски”, според която съм определен за член на научното жури, в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. На първото заседание на научното жури съм избран за негов председател и съм определен да изготвя становище за дисертационния труд, съгласно протокол №1 от 19.12.2017 г.

Представените от Деница Шаркова документи и материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ "Паисий Хилендарски" (ПУ), което позволява да се направи реална оценка на постигнатите от нея резултати.

Деница Шаркова завършва средното си образование през 2006 г. в елитната Английска езикова гимназия в град Пловдив. През 2010 г. завършва образователно-квалификационната степен „Бакалавър“ по специалност „Журналистика и масови комуникации - Европеистика“ в Американския университет в Благоевград. През 2012 г. завършва магистърска програма по специалност „Английска филология - лингвистика и превод“ на Филологически факултет в ПУ „Паисий Хилендарски“. В периода от 01.09.2010 г. до 30.09.2013 г. Деница Шаркова работи като преподавател по английски език в езиковия център Британика – Пловдив. На 01.10.2013 г. е назначена като асистент по английски език към катедра „Обучение по математика, информатика и информационни технологии” (ОМИИТ) на ФМИ при ПУ „Паисий Хилендарски”.

Благодарение на качественото си образование, асистент Деница Шаркова притежава отлични комуникационни умения, владее свободно английски и френски език, и ползва на основно ниво португалски език. Тя притежава и добра теоретическа и практическа подготовка в областта на информационните и комуникационни технологии, умения за работа в екип, технически и компютърни умения.

През март 2015 г. е зачислена в докторантура на самостоятелна подготовка към катедра ОМИИТ, в област на висше образование 1. Педагогически науки; професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по информационни технологии..., докторска програма Методика на обучението по информационни технологии.

Образователната квалификация и професионалната реализация на Деница Шаркова логично я насочват към разработване на дисертационен труд в областта на методиката на обучението по информационни технологии. Избраната тема на дисертационния труд „Приложение на облачни технологии в обучението” е изключително актуална за преподавателската практика в модерните образователни системи. Известно е, че образованието в световен мащаб е в криза. Счита се, че тази криза се поражда от различията между традиционните методи на преподаване и масовото навлизане на информационните и комуникационни технологии в практиката. Това поставя задачата за създаване на методика на обучение, която да отговаря на потребностите на дигиталното поколение с приложение на съвременни педагогически теории чрез разработване на модели и подходи за обучение с помощта на информационни и комуникационни технологии (ИКТ). Може да се счита, че представената за рецензиране дисертация е един опит за създаване на елементи на методика и методически инструментариум за приложение на съвременните информационни технологии за повишаване на ефективността на обучението.

Облачните (CLOUD) технологии предоставят много модерни възможности за създаване на гъвкава учебна среда, богата на учебни ресурси и инструменти, съответстваща на потребностите на обучаемите и поставените учебни цели. От друга страна качествено прилагане на съвременни ИКТ позволява да се реализират дидактически подходи и методи, които традиционната образователна среда не позволява. В педагогическата практика масово навлизат софтуерни приложения наречени „дигитални класни стаи“. Преподавателят в облачната класна стая не е вече център на образователния процес, а приема ролята на модератор и мотиватор, който да води и насочва обучаемите към реализация на индивидуалните им цели, които трябва да постигнат в обучението.

Представеният за рецензиране дисертационен труд на Деница Шаркова на тема „Приложение на облачни технологии в обучението“ е структуриран в следните части: увод, четири глави, изводи, заключение, библиография и 22 приложения.

В **увода** се обоснова актуалността на темата на дисертационното изследване, определени са целта, обекта, предмета, хипотезата и задачите на дисертационния труд.

В **първата** глава на дисертацията се разглежда и анализира научната и методическа литература посветена на облачните технологии и педагогическите подходи, които водят до ефективното им приложение в обучението. В тази част е направено и теоретично проучване на научната литература касаеща екипния и индивидуалния подход в обучението. Акцентира се на факта, че липсват съпоставителни и емпирични изследвания за тяхната ефективност в Облака.

Втората глава е посветена на описанието на предложения технологичен модел за приложение на облачни технологии в обучението, който е специално разработен за учебни курсове за виртуалното пространство. Описана е теоретичната основа на

модела, компонентите, организацията, целите и конкретните задачи в отделните етапи на обучението.

В третата глава се представя дизайна на педагогическия експеримент и се предлага подробна информация за отделните фази на експеримента. Описани са: експерименталната методика; съдържанието, използвано в педагогическия експеримент при екипна и индивидуална работа; научните хипотези; демографските данни на участниците; тестовете за оценка на знанията и съответната оценъчна система; даден е и анализ на надеждността на експерименталните инструменти.

В четвъртата глава се описват резултатите от анализа на получените данни, като се следва логиката на експерименталните хипотези. Представени са междугрупови съпоставки за работа в екип и индивидуално, както и вътрешногрупови съпоставяния между предварителния, непосредствения и теста за трайност на знания. Тази част завършва с обобщаване на резултатите и описване на изводи от дисертационния труд.

В края на дисертацията са посочени и някои перспективи за бъдещи изследвания в приложението на облачните технологии в обучението.

Дисертационният труд е представен в общ обем от 206 страници, онагледен е с 47 таблици и 38 фигури, като 122 страници е основния текст, 14 страници библиография и 64 страници приложения. Списъкът на цитираната литература съдържа 219 заглавия – 31 заглавия на кирилица и 188 на латиница. Трудът съдържа необходимите компоненти на докторска дисертация и е разработен в съответствие с изискванията за научно-методическо изследване. Важно обстоятелство за неоспоримата полезност на дисертационния труд е фактът, че той предлага подробно развита и научно обоснована методика за приложение на облачните технологии в обучението.

Авторефератът отразява точно и правилно съдържанието на дисертационния труд. Езикът, на който е написана дисертацията е научен и точен. Много добро впечатление оставя у читателя оформянето на дисертацията. Считам, че целта, поставена в дисертационния труд е постигната и хипотезите са потвърдени.

Основните резултати от дисертацията са публикувани в **5** научни публикации. Две от тези публикации са в научни списания (едната в чужбина), а другите три са сборници с доклади на научни конференции. Този брой е достатъчен като количествен критерий за получаване на научната и образователна степен „доктор“. Две от публикациите са на български език, а три – на английски език. Деница Шаркова е спазила правилата на научната етика – не е публикувала един и същ ръкопис на различни места, няма плагиатство, не е използвала техниката “copy-paste” в представените за рецензиране **5** публикации. Представената научна продукция е на високо научно равнище и представя автора като можещ и опитен специалист. Резултатите от проучванията на докторантката са намерили отзвук в специализираната научна литература – тя е представила списък с **3** забелязани цитирания на нейни работи.

Признавам посочените от докторантката **приноси** в дисертационния труд и считам, че те са достатъчни за присъждане на образователната и научна степен доктор.

Предложената дисертация позволява по-нататъшни изследвания по темата, най-вече по отношение обогатяването на методическия инструментариум с повече на брой и разнообразни по съдържание учебни задачи. Представените в дисертационния труд

результати от изследователската работа могат да бъдат използвани в преподавателската практика в средните и висшите училища, както и в бъдещи научни изследвания в областта на методиката на обучението по информационни технологии.

Като научен ръководител на докторант Деница Шаркова ще отбележа, че по време на провеждане на докторантурата, тя спазваше стриктно индивидуалния учебен план и инструкциите ми. В резултат на активната ѝ дейност се получи дисертационно изследване с много положителни теоретически и практически резултати.

Дисертационният труд на Деница Шаркова на тема „Приложение на облачни технологии в обучението” отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” и специфичните изисквания на Факултета по математика и информатика при ПУ „Паисий Хилендарски“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Дисертационният труд показва, че докторант Деница Ангелова Шаркова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност „Методика на обучението по информационни технологии”, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на гореизложеното давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено в рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ”доктор”** на Деница Ангелова Шаркова в област на висше образование: **1. Педагогически науки**, професионално направление 1.3. **Педагогика на обучението по...**, докторска програма **Методика на обучението по информационни технологии.**

31. 01. 2018 г.
Пловдив

Изготвил становището.....
Проф. д-р Коста Андреев Гъров